

HATÁRTALANUL! Pályázat

Szakmai beszámoló

Túrázás és történelmi séták Erdély szívében (HAT-18- 01- 0786)

Székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola 7. C, D osztálya

2019.05.06 - 2019.05.10.

2019. május 6-án 6.00-kor a pályázatban megjelölt 36 tanulóval, 4 kísérő pedagógussal (Cseke Lászlóné, Kovácsné Jakubovich Krisztina, Kis Krisztián, Bernáth Valéria) megkezdtük a programot. Szerencsére senki nem betegedett le, a 36 tanuló hiánytalanul megjelent a korai indulásnál. Az előkészítő szülői értekezleten (2019. április 30.) kértük a kedves szülőket, hogy ellenőrizzék az útiokmányok érvényességét, így mindenkinek rendben voltak az iratai. A zuhogó eső sem tudta kedvünket szegni.

Honismereti vezetőnk, Jánosi Zoltán Péterné Enikő Budapest után csatlakozott hozzánk.

A tervezettnél később értünk első állomásunkra - Nagyváradra, mert a határon másfél órát kellett várunk az átkelésre. Rövid látogatásunk során sétáltunk a belvárosban, többször átkeltünk a Sebes-Körösön, meglátogattuk a római katolikus székesegyházat. A Kanonok-sor 56 pillérét időhiány miatt nem sikerült megszámolnunk. Megkoszorúztuk Szent László királyunk bronzszobrát, amely a püspöki palota parkjában áll. Sétánk során felkerestük Ady Endre mellszobrát. Enikő nénitől megtudhattuk, hogy Ady Endre újságíróként volt jelen Nagyváradon.

Királyhágón hiába álltunk meg fotózni. Az esős idő, a földig érő felhő miatt szinte semmit nem lehetett látni.

Sötétben érkeztünk Torockóra. Jól esett a meleg vacsora és a fűtött szoba.

A **második napon** 8.30-kor indultunk a szállásunkról a torockói Néprajzi Múzeumba. Enikő néni előző nap elmondta a község történetét, s azt, hogy szinte csak magyarok lakják. Megtudtuk, hogy Torockón kétszer kel fel a nap, mert a Székelykő eltakarja egy darabig. Megismertük a Székelykő elnevezés legendáját.

A Néprajzi Múzeumban Lassel Ágnes színes előadasmódja hozzásegítette a tanulókat az érdeklődés fenntartásához. Érdekes történetekkel, legendákkal igyekezett maradandóvá tenni a múzeumi foglalkozást. Elmondta, hogy a község egységesen felújított házai miatt a falu megkapta az Európa Nostra díjat. A világörökségi listára kerülést is kezdeményezték, reméljük az elbírálás pozitív eredményét.

A nap második programja a tordai sóbánya megtekintése volt. Mivel az eső továbbra is kitartóan esett, örültünk, hogy a föld alá bújhattunk. Gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt maradandó élményt nyújtott a lenyűgöző földalatti világ. A hatalmas mélység, a sok lépcső, a monumentális méretek megrendítőek. Európai szintű szabadidős létesítményt hoztak létre a felújítás során föld alatt.

Nagyokat kurjantva próbáltuk ki a visszhangot. Örömmel tapasztaltuk, hogy a csoport egységesen a „TELEKI” szót kiáltotta bele a sóbánya tárnáiba.

A program után megkönnyebbülve tapasztaltuk, hogy elállt az eső. A hideg és az orkán erejű szél azonban továbbra is próbára tette kis csapatunkat. Honismereti vezetőnk séta közben beszélt el Torda város történetét, magyar vonatkozásait. Az Aranyos folyó kapcsán néhány gyermekben fellobbant a kalandvágy, szívesen mostak volna ki aranyat a folyóból.

Délután felmáztunk a torockószentgyörgyi várromhoz, melyet korábban a Toroczky család birtokolt. A túra után megtekinthettük a helyi (torockói) unitárius erődtemplomot, a tanulók bátran kérdeztek az unitárius lelkésztől.

A szállásra érve kellemesen fűtött szobák, meleg vacsora várt bennünket.

A **harmadik nap** programja 8.00-kor indult, a délelőtt során rövid megállót iktattunk be Kolozsvárra menet. Magyarlónán megcsodálhattuk a református templom festett kazettás mennyezetét. Tanulóink ebben a kis templomban megéreztek az összetartozást erejét. Gyermek és felnőtt - a vendégszerető háziakkal együtt - meghatódva énekelte el a magyar és székely himnuszt. Honismereti vezetőnk

tisztában volt azzal, hogy a kolozsvári Szent Mihály templom felújítás miatt nem látogatható, ezért iktatta be Magyarlónát. Köszönjük Jánosiné Enikőnek, hogy részesei lehettünk az élménynek! Kolozsvárra érve rögtön láttuk, hogy nyüzsgő nagyvárosba érkeztünk. A belvárosi séta során nehéz volt figyelemmel kísérni diákjainkat, mert számtalan egyéb turistacsoport és járókelő keresztezte utunkat. Idegenvezetőnk mesélt a Házsongárdi temető kialakulásáról, az itt nyugvó nagy magyarjaink életéről. Felkerestük Kós Károly, Dsida család síremlékét.

Megtaláltuk Hunyadi Mátyás királyunk és Bocskai István szülőházát, akiknek kolozsvári kötődéséről tanulóink készítettek rövid tanulmányt.

A város főterére érve tapasztaltuk, hogy a Szent Mihály templom szinte ki sem látszik a felújítás állványzata alól. A Fadrusz János által készített Mátyás király szobor viszont teljes pompájában tárult a szemünk elé. Miután megismertük a szobor történetét, megvizsgáltuk Mátyás király alakját és a mellékalakokat is, ebédelni mentünk a Farkas utcai Református Kollégiumba.

Ebéd utáni sétánk alatt rápillanthatunk a várfal megmaradt részére és a református templom melletti sárkányölő Szent György szoborra.

Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy ránk mosolygott a nap. Az időjárás pozitív változása lehetővé tette a Tordai-hasadék túrát. Tanulóink előzetesen feldolgozták a Szent László királyhoz kötődő legendákat, melyet idegenvezetőnk egészített ki. Hetedikeseink rendkívül fegyelmezetten, kitartóan tették meg a túrát. Enikő néni a harmadik hídig tervezte, de a gyermekek kérésének eleget téve a negyedik hídig mentünk el. A mélyben futó Hesdát-patak vizében sok évvel ezelőtti állat lenyomatát tartalmazó fossziliákat kerestünk és találtunk! Fáradtan, de hatalmas élménnyel gazdagodva tértünk vissza torockói szállásunkra, ahol a háziak finom töltött káposztával vártak bennünket.

A **negyedik napon** a program szintén 8.00-kor indult. A szállásról Magyarlapádra mentünk, ahol találkozhattunk a szinte teljesen magyar összetételű falu hetedikeseivel. Kölcsonosan bemutattuk szülőhelyünket, fehérvári diákjaink (Tóth Linda, Dénes Léna) PPT-vel készültek Székesfehérvár történelmi múltjából, jelenéből.

Hajdara Herczeg Hajnalka és Hajdara Tamás a magyar kormány ösztöndíjasaként néptáncot oktat a faluban. Közel egy éves itt tartózkodásuk alatt sok gyermeket tanítottak meg táncolni, otthonosan érzik magukat a faluban. Körsétára invitáltak bennünket, megtekintettük a helyi nevezetességeket, meséltek az emberek mindennapjairól. Nagy sikert aratott tanulóink körében a közel egyórás néptáncoktatás, amit a magyarlapádi iskolásokkal közösen kaptak. Átadtuk adományainkat, melyeket előzetes egyeztetés alapján a programban részt vevő tanítványaink szülei ajánlottak fel. A napos idő lehetővé tette, hogy a fiúk barátságos focimeccsen mérjék össze erejüket, ügyességüket, amiben az erdélyi diákok bizonyultak jobbnak.

Utunk következő állomása Gyulafehérvár volt. Gyönyörűen felújított épületegyüttest csodálhattunk meg a főtéren. A sétáló utcai szoborcsoportok kellemes díszletet biztosítottak a nézelődéshez. A XIII. században épült érseki székesegyházban magyar őseink történelmi hangulatát érezhettük. A templomban felfedeztük a magyarok általunk tisztelt, szeretett Márton Áron püspök sírját, szarkofágját is. Megkoszorúztuk János Zsigmond erdélyi fejedelem kőszarkofágját. Az ortodox templomba is bevittük diákjainkat.

Késő délután érkeztünk Dévára, ahol a vár „ostromlása” volt az első programunk. Modern felvonóberendezés vitt fel a nagy múltú erődbe. Idegenvezetőnk elmondta a gyerekeknek, hogy már a római korban is állt ezen a helyen vár. A tatárjárás után IV. Béla királyunk építette újjá. Az évszázadok során számos tulajdonosa volt: pl. Hunyadi János, Bocskai János, Bethlen Gábor. Óvatosabban lépkedtünk, amikor megláttuk a homoki vipera jelenlétére figyelmeztető táblákat. Nem felejtettük el megemlíteni Kőműves Kelemenné építésben betöltött szerepének legendáját.

Utolsó éjszakánkat a dévai Melite házban töltöttük.

Az **ötödik napi** program 8.30-kor vette kezdetét. Meglátogattuk a Szent Ferenc Alapítvány gyermekotthonát és adományokkal támogattuk az ott élő gyermekeket. A telekis tanulók meghatódva hallgatták az alig 18 éves román anyanyelvű ott lakó lány élettörténetét, aki akadozva tudta csak kifejezni magát magyarul. Hamar baráttá vált a viszony, a ház működésével, házirenddel kapcsolatos kérdéseinkre készséggel válaszolt az idegenvezető-palánta.

Következő állomásunk az impozáns Vajdahunyad vára volt. Szomorúan sétáltunk a magyarok régi dicsőségét tükröző gótikus kastélyban. A várat Zsigmond király adományozta a Hunyadiaknak a XV. század elején.

Marosillyén megtekintettük a Bethlen Gábor életéről és a lakótorony felújításáról készített filmet. Varga Csaba élménydús előadásban ismertette tanulóinkkal Erdély aranykorát, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem érdemeit.

Kirándulásunk utolsó állomásához érkezve megkoszorúztuk az aradi vértanúk emlékművét. Élményekkel gazdagodva érkeztünk haza 20.30-kor.

Az út során az autóbust, a szállásokat, a programok lebonyolítását a Csillagösvény-Utazás Kft. szervezte. Az út a gyerekek visszajelzései alapján nagy sikert aratott, rendkívüli esemény nem történt. Az előre eltervezett programokat megvalósítottuk. A szállások megfelelőek voltak, az autóbusz sajnos beázott. A kísérő tanárok feladatukat legjobb tudásuk szerint nagy odafigyeléssel végezték.

Székesfehérvár, 2019. 05. 15.

Bernáth Valéria
projektfelelős

